

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2019

«Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 2 (м. Полтава, 23 квітня 2019 року). – Полтава, 2019. – 349 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку, заступник завідувача кафедри бухгалтерського обліку з наукової роботи.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 12 від 27.05.2019 р.).

встановленні нормативів на кожну статтю витрат та з'ясуванні причин відхилень фактичних даних від цих нормативів [3].

Список використаних джерел:

1. Александрова В. О., Тарасова О. А. Формування фінансових результатів підприємства. *Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум–2017»* : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. Харків : НТУ "ХП", 2017. С. 43-45.
2. Побережна Н. М. Фінансова звітність у системі управління підприємством. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 6 (11). С. 335-340.
3. Мошенський С. З., Олійник О. В. *Економічний аналіз*. Житомир: ПП «Рута», 2007. 704 с.
4. Патарідзе-Вишинська М. В. Визначення та облік фінансового результату: вітчизняний і зарубіжний досвід. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. №2. С. 25-37.

Пристемський О.С., к.е.н., доцент
доцент кафедри обліку і оподаткування
Логінова А.О., студентка 4 курсу

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» м. Херсон

МЕТОДИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Нові економічні умови становлення ринкового механізму, нестабільність політичного середовища, дефіцит фінансових ресурсів, прорахунки в стратегічних планах і виборі тактичних заходів подолання кризи призвели більшість вітчизняних підприємств до кризового стану. Тому саме від ефективності процесу антикризового управління, вибору методів передбачення та подолання кризових явищ, функціонального підходу до антикризового управління залежить не лише вихід підприємства з кризового стану, а й запобігання його виникнення в майбутньому.

Здійснивши аналіз літературних джерел, було визначено, що з метою забезпечення ефективної протидії кризовим явищам процес антикризового управління необхідно здійснювати поетапно:

1-й етап – створення спеціалізованої робочої групи (антикризової команди); 2-й етап – проведення діагностики та оцінка параметрів кризи; 3-й етап – визначення мети і завдань антикризового управління, пошук способів виходу підприємства з кризи, визначення необхідних ресурсів, перевірка можливості досягнення поставлених цілей; 4-й етап – оцінка ресурсного потенціалу та часових обмежень антикризового управління; 5-й етап – розробка антикризової програми; 6-й етап – створення системи реалізації антикризової програми виходу підприємства з кризової ситуації; 7-й етап – організація впровадження антикризової програми та контроль за її виконанням; 8-й етап – аналіз доцільності подальшого проведення заходів щодо виходу підприємства з кризової ситуації; 9-й етап – розробка заходів щодо прогнозування і профілактики майбутніх кризових ситуацій.

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

Таким чином, саме чітке визначення процесу антикризового управління дозволить не лише своєчасно й ефективно виявити кризи, мінімізувати їх негативні наслідки, але попередити виникнення кризових явищ у майбутньому.

Одним із найскладніших сучасних методів антикризового управління є реструктуризація підприємств, яка передбачає здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зміну форм власності, управління, організаційноправової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, збільшенню обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва та задоволенню вимог кредиторів [1]. Сутність цього методу пов'язана зі змінами організаційної структури та системи управління підприємством і капіталом із метою економічного або організаційного відокремлення конкретних бізнес-процесів, видів або напрямів діяльності задля їх оздоровлення. Головною метою реструктуризації є створення ефективною виробничою, фінансово-економічною та соціальною бази підприємства та відновлення його стабілізації й розвитку в умовах кризи.

Як спеціальні методи антикризового управління підприємства застосовують бенчмаркінг і аутсорсинг [2]. Фактично бенчмаркінг – це дослідження технологій, технічних процесів і методів організації виробництва та збуту продукції на кращих підприємствах партнерів і конкурентів з метою підвищення ефективності власної фірми [3]. Бенчмаркінг як метод антикризового управління об'єктивне систематичне порівняння діяльності підприємства, що знаходиться в кризовому стані, з діяльністю інших більш успішних організацій, які вже подолали кризу. Аутсорсинг – це основний фактор сучасного бізнесу, зумовлений різкими змінами використовуваних технологій; оптимізація діяльності та зменшення витрат підприємства чи організації на базі концентрації на основних сферах діяльності та передачі вторинних або непрофільних функцій стороннім виконавцям [3]. Використання аутсорсингу як методу антикризового управління дасть можливість підприємству, яке знаходиться в кризовому стані, сконцентрувати увагу та наявні ресурси на подоланні проблем, викликаних кризою, забезпеченні здійснення основної діяльності та дозволить перекласти деякі ризики на компанії-аутсорсери, підвищити керованість підприємством в умовах кризи, вдосконалити організаційну структуру, зменшити витрати на обслуговування і бізнес-процеси та збільшити прибуток.

Використання даних методів в антикризовому управлінні сприятиме якісному покращенню характеристик діяльності підприємства та прийтиме його швидкому виходу з кризового стану. Ефективність і успішність антикризового управління значною мірою залежить від виконання притаманних йому функцій. Функціями антикризового управління слід вважати відносно відокремлені напрямки управлінської діяльності, які забезпечують реалізацію антикризових дій. Конкретизуючи визначення функцій антикризового управління, слід зауважити, що вони являють собою певну сукупність дій і операцій, що мають антикризовий характер, які здійснюються з метою узгодження загальної

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством

діяльності підприємства у процесі подолання кризи.

Список використаних джерел:

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : Закон України № 2343-ХІІ від 14 трав. 1992 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

2. Barton L. Crisis in organizations: Managing and Communicating in the Heat of Chaos Cincinnati / Barton L. – Ohio : South-Western, 1993. – P. 2.

3. Новітній маркетинг : навч. посіб. / Є. В. Савельєв, С. І. Чеботар, Д. А. Штефанич [та ін.]. К. : Знання, 2008. 420 с.

Романчук А. Л., к.е.н.,

доцент кафедри обліку і оподаткування,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

АНАЛІТИЧНА РОБОТА НА ПІДПРИЄМСТВАХ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА: ТРУДНОЩІ ТА СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Тісний зв'язок між результатами господарської діяльності підприємств агропромислового комплексу і прийнятими управлінськими рішеннями не потребує жодних доведень і пояснень. Однак, розуміючи таку залежність, далеко не кожен керівник відповідної господарюючої одиниці прикладає максимум зусиль, щоб всі управлінські рішення були грамотними і прийнятими на підставі чітких й своєчасних аналітичних розрахунках, прогнозах, показниках. Перш, ніж робити будь-які висновки і пропозиції щодо удосконалення управлінських підсистем, зокрема аналітичної, варто переконатися в існуванні проблеми, яка напряду віддзеркалюється в результатах господарювання всього АПК України (табл.1).

Таблиця 1

Стан та розвиток агропромислового комплексу України за 2013-2018 рр. [3]

№ з/п	Показники	Роки					
		2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	Кількість сільськогосподарських підприємств, одиниці	68497	71058	75660	79284	74620	73150
2	Питома вага підприємств АПК, %	4,3	4,1	3,9	4,0	3,9	3,4
4	Сальдо фінансового результату (прибуток або збиток), млн.грн., в т.ч.:						
	- розмір прибутку	26992,7	15147,3	21677,4	103137,6	91109,5	382,9
	- розмір збитку	33731,6	26356,3	51982,4	128592,3	103459,8	650,0
		-6944,4	-11271,8	-30501,1	-25743,2	-12846,6	-267,1
5	Питома вага збиткових підприємств в АПК	21,8	20,2	15,9	11,6	12,3	10,1
6	Рівень рентабельності діяльності, %	21,7	11,3	20,6	41,7	32,4	3,8

За даними Державної статистичної служби України [3] видно, що суб'єктів господарювання в сільськогосподарській сфері, починаючи з 2017 року, стає все менше. В якості пояснення такої тенденції можна висунути декілька